

Napadi na japonsko industrijo

500 BOMBNIKOV RAZBIJA NAGOYO; KITAJCI PRIŠLI DO MORJA; DRUGE VESTI

Otok Guam. — Od petka do ponedeljka jutra, kakor poročajo zadnje vesti, ameriški bombniki neprestano razbijajo takomenovani industrijski pas na japonskem domačem otočju. V nedeljo je bilo zlasti mesto Nagoya, tretje največje mesto na Japonskem predmet silovitega zračnega napada. V predmestju Nagoye imajo Japonci največje tvornice za letala. Te tvornice so bile tako prizadete od napada, da je v nedeljo pet ur po napadu še vedno gorelo na obsežnem prostoru in izvidniki poročajo, da so tvornice skoro do tal pogorele. Ta zračna ofenziva, ki jo Amerikanci uspešno izvajajo, ima namen najprej paralizirati japonsko vojno industrijo, za tem pro-

metne zveze nakar bodo sledili direktni udari z morja na kopno.

Na otoku Okinawa divjajo zadnje dni siloviti boji za glavno mesto na otoku Naha. V ponedeljek jutro so ameriške čete prodrle do sredine mesta, katerega Japonci branijo z vso arditostjo. Teritorij južno zapadnega konca Okinawe je podobno konci pušice, ki je na sredi (Nadaljevanje na 4. strani)

EISENHOWER OBJAVIL UKOR IN DRUGO IZ EVROPE

Pariz, Francija. — Vrhovni poveljnik zaveznikov sil ameriški general Dwight Eisenhower je objavil v nedeljo ukor vsem onim ameriškim častnikom, ki so preveč prijazno občevali z ujetimi nazijskimi voditelji. Eisenhower pravi v svojem ukoru, da to ni v skladu z njegovim stališčem, da bi se kazali prijateljske nazijskim voditeljem, ki so zakrivila toliko gorja. Izraža upanje, da se kaj takega ne bo več dogajalo.

Nazijski ostanki na Češkem in v nekaterih drugih krajih še vedno vstrajajo in se niso še vsi podali. Praske med njimi so na dnevnem redu.

Rabelj Himmler je še vedno na prostem, pravijo zadnje vesti in ni še padel v zavezniske roke, kakor je bilo v soboto poročano.

Iz Moskve poročajo, da sovjetski list "Izvestja" zahteva, da se nazijske voditelje kot Doenitza in druge takoj aretirajo in postavi pred sodišče kot vojne zločince. Proti Goeringu, ki se nahaja v ameriških rokah

SPOR RADI TRSTA VZNEMIRJA ITALIJANE

Rim, Italija. — Italijanski listi so dvignili koncem zadnjega tedna ogorčene proteste proti jugoslovanskim zahtevam po Trstu in Gorici. Posebno se je izkašljala liberalni "Risorgimento Liberale" trdeč, da so jugoslovanski partizani ubili več italijanskih uradnikov in da se napada Italijane, ker razobešajo italijanske zastave, ter da se aretacije in izgoni nadaljujejo v Trstu in Gorici. List pravi dalje, da to postopanje od strani Jugoslovancev je dvignilo speči narodni čut Italijanov. Le baje italijanski komunisti, da so tiho.

V Rimu in po drugih italijanskih mestih so demonstracije radi tega in kajpada napeti Italijani vpijejo: "Trst je italijansko mesto!" Dalje predbacivajo listi Zaveznikom, da so bili prepozni in so nudili premalo moč v tem oziru in da jih je Tito prekosil.

Mi ne odobravamo nasilne politike v nobenem slučaju. Toda pri Italijanih bi težko zagledala kakšno pametno besedo.

Prav kakor pri nazijskih. Ni smo za kake radikalne ideologije, a to, da je segel Tito po Trstu in Gorici pa zasluži s slovenske strani priznanje. Mož ima vsaj nekaj odločnosti kar jo preje razne cencarske vlade v Beogradu nikoli niso imele. Več jim je bilo za vsako macedonsko vas, kakor za severni Jadran. Glede ital. propagande in vpitja, ki ni prav nič upravičeno pa vemo, da bodo Italijani storili vse kar bodo mogli, ga bi preprečili pravične zahteve Jugoslovancev. Vprašanje je le, koga bodo Angleži bolj upoštevali: ali pravice Jugoslovancev do slovenske zemlje, ali pa krivične zahteve Italijanov po slovenski zemlji?

PRI SVOJH FANTIH

Ta fotografija, ki je bila posneta malo pred njegovo smrtjo, kaže pokojnega poročevalca Ernesta Pule (tretji od leve), kako daja svoje cigarete skupini v boju utrujenih marinov 1. divizije na otoku Okinawa. Kasneje ga je zadela japonska krogla iz strojnice na sosednjem otoku. Pule je bil 44 let star in je bil tridesetletni zavezniki vojni dopisovalec, ki je padel v bojih.

JUGOSLOVANSKI SPORI PRED MEDNARODNO KONFERENCO

San Francisco, Calif. — Dr. Ivan Subašić, sedanjí zunanji minister Jugoslavije je izjavil novinarjem, da vodja bivših četnikov general Draža Mihajlovič, bo, če bo ujet, postavljen pred sodišče in bo najbrže ustreljen. Ako bo padel v zavezniske roke, bo sedanja Jugoslavija zahtevala, da se ga izroči Jugoslaviji. V San Francisco pa je prihitel tudi bivši jugoslovanski poslanik Konstantin Fotić, ki je poslal amerškemu državnemu tajniku Stettinusu posebno pismo in v tem zahteval:

1. Da se pošlje v Jugoslavijo zavezniško komisijo, ki naj preišče vse aktivnosti maršala Tita in generala Mihajloviča.
2. Ustanovi naj se prava koalicijska vlada v Beogradu.
3. Jugoslavijo naj okupirajo zavezniske čete, posebno ameriške čete, da se prepreči v deželi civilna vojna.

Slično pismo je poslal tudi angleškemu zunanjemu ministru Eden.

Novinarji so ga pozneje izpraševali, če je res, da je Milan Nedić, srbski kvizling pod nemško okupacijo, njegov sorodnik? Na vprašanje je pritrdil, da je tako, toda Nedić mora biti postavljen pred pravico, je dostavil.

V 10 URAH BOMO V LONDONU

Chicago, Ill. — Pan American Airways pripravlja, da odpre zračno potniško zvezo med Londonom in Chicago. Uradniki omenjene družbe pravijo, da z modernimi prekoceanskimi letali bo mogoče preleteti daljavo med Londonom in Chicago v desetih urah.

SILOVIT VIHAR NA VZHODU

Boston, Mass. — V severno vzhodnih državah, v Maine, Massachusetts, Rhode Island je sredi zadnjega tedna divjal silovit dežni in snežni vihar. Poškodovane so zveze in veliko število poslopij vseh vrst. Škoda znaša daleč nad 1 milijon dolarjev.

KRIŽEM SVETA

Ottawa, Kanada. — Kanadska vlada je objavila v soboto uradno poročilo, v katerem navaja, da kanadske vojne zgube znašajo tekom te druge svetovne vojne 102.875 mož. Kanadci so se borili v Afriki, Siciliji, Italiji, Normandiji, Belgiji, Holandiji in končno v severni Nemčiji.

New York, N. Y. — Radio poročilo iz Pariza omenja, da je admiral Doenitz pred več dnevi postavil znanega nazijskega rablja Heinricha Himmlerja v zapor in da ga je v soboto izročil angleškim oblastem v Nemčiji. Himmler ima na vesti na milijone človeških žrtev, ki so jih njegovi gestapovci pomorili na najbolj barbarske načine.

Rim, Italija. — Goriški nadškof Carlo Margotti, je došel v soboto v Vatikan in poročal, da so ga jugoslovanski partizani aretirali in izgnali iz Gorice. Nadškof Margotti med Slovani ni bil posebno priljubljen radi italijanizacije, ki so jo izvajali fašisti, proti katerim pa on ni imel nobene moči.

Moskva, Rusija. — Radio postaja v Moskvi je objavila v soboto, da bodo ruske tovarne, ki so doslej izdelovale tanke in truke za vojsko, takoj začele izdelovati moderne praktične avtomobile. Zgleda, da bodo Rusi postali podjetni v vseh ozirih.

Kolin, Nemčija. — Bivšo Fordovo tovarno, ki jo je obratoval pred vojno Ford v tem mestu, so Amerikanci popravili in zdaj v njej popravljajo in sestavljajo nove vojaške truke in avtomobile za ameriško okupacijsko vojsko. Obratuje jo vojaška oblast.

Manila, Filipini. — Glasom radio objave, bodo na Japonskem pozvani v vojsko vsi mladiči od 16 leta naprej. Upoklicani bodo v aktivno službo tudi vsi rezervisti, ki so bili do sedaj radi gotovih vzrokov oproščeni vojaške službe. Znamenje, da Japonci pričakujejo hujših napadov v kratkem.

Oslo, Norveška. — Vid-

SPOR RADI POLJSKE ZNA BITI USODEN ZA BODOČNOST

Moskva, Rusija. — Maršal Stalin je odgovoril predsedniku Trumanu in ministerskemu predsedniku Churchillu, da je vse govorjenje o poljskem vprašanju brez koristi. Stalin taji, da bi bila sovjetska vlada povabila poljske politične voditelje v Varšavo pod pretvezo, da jih je potem lahko aretirala. Glede sestanka "treh velikih", ki ga urgirata Churchill in Truman, ni Stalin nič preveč vnet, ker slednja silita z rešitvijo poljskega vprašanja. Rusi pa so mnenja, da se glede tega prav nič ne mudi.

Politični opazovalci so mnenja, da Rusi v poljskem vprašanju ne bodo popustili. To, pa menijo mnogi, zna pripraviti Angleže in Amerikance, da bodo postali bolj mehki do Nemcev ter jim znajo dopustiti obnovitev močne Nemčije, da bi zaustavljala Sovjetsko unijo, če bi ta postajala nevarna. Prav to pa bi ustvarilo pot v novo vojno številko tri. V Kremli pa so mnenja, da Angleži zato silijo s poljskim vprašanjem za novo koalicijsko vlado, da bi Rusiji zopet zamrežili pota v svet.

GOERING SE PREDSTAVLJA KAKOR SVETNIK

Augsburg, Nemčija. — Ko so ameriški poročevalci izpraševali nazijskega maršala Goeringa, ki so ga ujeli te dni Amerikanci v Bavariji, je hitel ta na vso moč praviti, kako je on vedno ugovarjal in branil Hitlerju pri raznih načrtih. Tako pri napadu na Rusijo, kakor v drugih slučajih. Ali, Hitler ga ni poslušal. Jej, jej, Goering bi bil rad zdaj svetnik. Preje je pa Hitlerju pomagal pobijati vse, ki niso trbili v nazijski rog.

Kun Quisling, ki se je podal s svojim osebjem norveškim patriotom je postavljen pred posebno sodišče. Sodna razprava proti njemu se je pričela v soboto. Skoro gotovo bo obsojen na smrt.

NAČRT, KI BODO PO NJEM ODPUŠČALI NAŠE VOJAKE DOMOV IZ VOJNE SLUŽBE

Washington, D. C. — Amerikanski vojak nameščen vse naokrog po svetu bodo častno odpuščeni iz vojaške službe na podlagi armadnega načrta delne demobilizacije. Ta načrt je urejen na podlagi sistema točk. Pri tem odločuje, koliko časa je bil vojak v vojaški službi, koliko časa je bil prek morja, njegova odlikovanja v boju in okolnost, če je poročen in ima otroke. Vojni oddelek je objavil, koliko točk šteje vsaka izmed ravnokar naštetih okolnosti:

1. Vsak mesec vojaškega službovanja od 16. septembra 1940 do 12. maja 1945 šteje eno točko.

2. Vsak mesec vojaške službe prek morja od 16. septembra 1940 do 12. maja 1945 šteje tudi po eno točko in sicer dodatno k prejšnjim točkam za število mesecev vojaške službe sploh, ne glede ali doma ali prek morja. To se pravi, da dobi vojak prek morja po dve točki za vsak mesec, ki so ga prebili prek morja.

3. Vsaka medalja ali odlikovanje, — pri tem je vključeno tudi odlikovanje škrlatnega arca (Purple Heart) za rane in brnaste zvezde (bronze service stars) za udeležitev v bitkah in kampanjah od 16. septembra 1940 do 12. maja 1945, — šteje po pet točk.

4. Za vsakega otroka pod 18 leti, toda ne za več kot tri otroke, ki so bili rojeni pred 12. majem 1945, dobi vojak 12 točk.

Vendar stvar ni tako enostavna. Recimo, da ima vojak zadosti točk, da bi moral biti odpuščen. Tudi v tem slučaju ni gotovo, da bo takoj odpuščen. Vojaki, ki so izvežbani v posebnih strokah, kakršne bodo potrebne za vojno proti Japoncem, bodo morali ostati v vojni službi tako dolgo, dokler armada ne dobi primernega nadomestila zanje. Toda Vojni oddelek obljublja, da bodo tudi taki odpuščeni kar najbolj hitro bo mogoče. Le nekateri častniki, ki so izvežbani v visoko specializiranih strokah, bodo morali ostati v vojaški službi dokler bo trajala vojna. Vendar tudi častniki, ki so bili dolgo pred morja in so bili v težkih bitkah, bodo v gotovih slučajih odpuščeni, četudi bi bila njihova izredna izvežbanost še potrebna.

Koliko točk je treba

Da je vojak v katerem koli oddelku armade lahko odpuščen iz službe, potrebuje najmanj 85 točk, članice ženske armade pa potrebujejo najmanj 44 točk. To sedaj zahtevano število točk velja samo za nekaj časa. V teku šestih tednov bo armada znižala te zahteve in določila novo število za odpušitev potrebnih točk in tisto število bo potem ostalo veljavno do konca. To novo najnižje potrebno število točk (permanent "critical" score) bo tako preračunano, da bo armada lahko na najbolj pripravljen način v teku prihodnjih 12

mesecev znižala svoje število mož na 6.968.000.

Za može pri armadnih letalcih bo zahtevano kritično število točk višje kakor za druge člane armade. Mornarica, mornariki kor in obrežna straža sploh ne bodo odpuščale svojega moštva zdaj, ker bo moralo igrati preveč važno vlogo v pacifiški vojski.

Služba se šteje od dneva, ko je bila oseba vzeta (inducted) v vojaško službo. Več kot 15 dni meseca se šteje za cel mesec. Služba prek morja se računa od dneva, ko je ladja ali aeroplan, ki je prenesel vojaške prek morja, zapustil pristanišče ali letalsko oporišče. Vsi vojak, ki služijo kjerkoli izven kontinentalnih Zedinjenih držav, se štejejo, da služijo prek morja.

Služba prek morja važna

Ta sistem po točkah pomeni na splošno, da bodo tisti vojak, ki so se dolgo časa bojevali prek morja in pa tisti, ki so očetje, najprej odpuščeni iz vojaške službe. Ne smemo pa pričakovati, da bodo vsi tisti, ki imajo 85 točk ali pa celo veliko več, takoj prišli domov. Najprej bodo morali spraviti domov iz Evrope ranjene in pa tiste vojaške, ki bodo dobili nekaj dopusta, predno jih bodo poslali naprej na Pacifik. Ta novi sistem na točke nima nič opraviti s splošno naredbo, da so lahko vsi vojak, ki so stari čez 42 let, lahko odpuščeni na njihovo lastno prošnjo. Enako bodo neglede na točke odpuščeni tisti, ki so bili tako hudo ranjeni ali drugače onesposobljeni, da si armada z njimi ne more več pomagati.

LJUBLJANA OSVOBOJENA

Chicago, Ill. — Brezpogojna podaja nemške armade po vseh krajih pomeni, da je tudi cela Slovenija osvobojena in da se nemške čete tam ne bojujejo več. Raznih podrobnosti še ne vemo, toliko pa vemo, da je Ljubljana svobodna in da nad ljubljanskim gradom spet plapolata slovenska zastava. Tudi to vemo, da zmogovite brigade slovenske in jugoslovanske vojske niso čakale na velike zapadne zaveznike, da bi ti pogladi sovražnika ali ga prisilili k podaji, temveč so ga same z ognjem in mečem pregnale iz slovenskega ozemlja, ki ga je bil brez vsake pravice zasedel. Še v sredo 9. maja sta general Sretan Zujović in polkovnik Vladimir Dedier, oba odlična srbska junaka jugosl. osvobodilne vojske posredno sporočila slovenskemu tisku v Ameriki iz San Francisco naslednji brzojav: "Oduševljeni smo oslobojenjem naše bele Ljubljane. Sretni smo zajedno z Vama."

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor sadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SV. OČE GLEDA V BODOČNOST

Morda ni še nobeden drugi papež vladal Kristusovo Cerkev na zemlji v tako viharjih in razdrapanih časih, v kakršnih jo vlada baš sedanjí sv. Oče Pij XII. Sv. Oče si cer užiiva simpatije vsega katoliškega sveta. A že to ni mala stvar, da so njegove ovčice na obeh straneh tega velikega svetovnega konflikta med narodi. Vsako besedo, ki jo izgovori sv. Oče, tehta zunanji svet z vso natančnostjo, pa tudi z vsem mogočim prizadevanjem, da bi v njej našel kako dlako, ki naj bi dala povod za nastop proti papežu.

Vatikan je mala država v Rimu, kjer so gospodarili do predkratkim fašisti in naziji. Slednji so gledali na papeža z nameni vseh mogočih podtikanj, da bi ga ujeli v kakem slučaju. Če je prosil usmiljenja za ene ali druge, so mu že predbacivali, da drži s temi in onimi bolj kakor z njimi. In vendar je sv. Oče duhovni oče vseh katoličanov, bodisi tega ali onega naroda, te ali one barve. Naziji in fašisti so ga grdo gledali, če je le razglašal molitve za mir. In vendar je njegova dolžnost, da dela za pomirjenje v svetu, kot predstavnik Kristusove Cerkve na zemlji, ki uči od svojega Ustanovitelja naprej najvišji nauk na svetu: "Ljubite se med seboj" in "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Kakor je pri srečanju očetu, ko gleda propadanje svojih otrok, tako in še hujše je moralo biti sv. Očetu, ko je gledal zadnjih šest let, kako se je po vsem svetu le rušilo in podiralo. Vse okrog njega same razvaline. Mesto za mestom se je rušilo. Med temi je na stotine božjih hiš, cerkva, v katerih so se ljudstva zbirala in častila Boga, postalo razvaline. Uničevali so polja, razganjali družine, božje in človeške pravice so se tepale v prah. Uničevala so se polja, množila so se pa po vsem svetu pokopališča, ki so se polnila z uničenimi mladimi življenji, na katera je katoliška Cerkev toliko upala in zidala za bodočnost.

Sv. Oče ljubi pravico in resnico in nima nobenega deleža pri rajajoči hudobnosti v svetu. On je Oče miru, ki edini more osrečiti človeško družbo na zemlji. Katoličani vemo vse to, a je na tisoče in tisoče drugih, ki tega nočejo vedeti in nekateri še delajo proti sv. Očetu žaljive opazke in mu podtikajo razne namene. To je pa krivica, ki se dela sv. Očetu.

Vojno ranjanje, v katerem so divjale odvezane človeške strasti, ki so le rušile, ubijale in prelivale kri, je prineslo svetu mnogotere krivice. Te krivice so resnično tako velike in segajo tako daleč, da se zde v marsikaterem slučaju neopustljive. Človek teh vprašanj ne bo mogel niti znal pravilno in pošteno rešiti. Zato sv. Cerkev prav uči po svojem vrhovnem poglavarju in njegovih namestnikih duhovnikih, da je treba človeku znati odpustiti, maščevanje in kazen pa prepustiti Bogu. To je nasvet božje ljubezni, tiste velike ljubezni, v imenu katere je govoril Kristus na križu: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo."

Ko je sv. Oče pred nedavnim govoril o misijonih, je govoril med drugim tudi o tem. Voditeljem misijonov je hotel vlti novega upanja za delo v bodočnosti. Brez globokega upanja in zaupanja se svet ne bo obnovil, ampak bo običal v globinah svoje duhovne propalosti. Posebno je naglašal potrebo razširjanja vere. Zato je priporočal ustanavljanje edinic družstva za razširjanje vere v vsaki župniji, kjerkoli mogoče. Povojna doba bo zahtevala velike žrtve v ta namen, ki naj da ljudem in človeški družbi največ več krščanskega duha in umevanja. V bodočnost moramo gledati z najbolj jasnimi očmi in znati moramo soditi, kaj svet potrebuje, da se povrne nazaj v normalnost, je dejal sv. Oče. Ljudem moramo dati novega upanja, novega zaupanja in novega umevanja Resnice in Pravice, in na svetu bo nastala sprememba, da bo resnica izpodrinila laži, ki se bore z vsemi hudobnostmi proti njej. Le veliko upanje in zaupanje v Boga nam more prinesiti to. Zato mora biti vseh naš prvi in glavni cilj, dati ljudem novega upanja in zaupanja v poštenost in resnico. Obenem moramo delovati tudi na to po vseh svojih močeh, da bo svet spoštoval in izvajal poštenost in resnico vsepovsod in vsekdar, le po-

tem bo svet postal na znotraj duhovno drugačnejši, kakor je danes.

V teh besedah je moč zaupanja in poguma. Vliva ga svetu sv. Oče, Kristusov namestnik na zemlji. Le škoda, velika škoda, da svet tako malo upošteva njegove očetovske besede. Svet rajši sledi vsakemu potepuhju kakor pa preizkušenim nasvetom sv. Očeta, ki uči vse ljudi poštenja in resnice. Nemci so divje dirjali za Hitlerjem, Italijani so noreli za Mussolinijem, drugi za drugimi podpihovalci. Za papeži, ki so očetovsko svarili, tako predniki sedanjega papeža kakor sedanjí sv. Oče sam, pa narodi niso hoteli, češ, papež je že na mestu, ampak on naj uči v svoji Cerkvi, mi vsevedni politikarji in prosvitljenci pa vemo sami, kaj je prav in kaj ne. In kam je svet prišel? Poglejte na svet, pred vami je, razbit in uničen. In to se bo ponavljalo, dokler svet ne bo sledil pravi resnici, ki prihaja od Boga.

Sv. Oče gleda v bodočnost in svetu daje novo upanje. Treba je, da njemu sledimo in poslušamo njegove očetovske nauke!

AMERIŠKI VOJAKI IN MORNARJI

Washington, D. C.

Ameriški vojniki in mornarji slovenskega porekla in drugih tujih izvorov se čezdalej pogosteje obračajo na predstavnik Rdečega Križa, ki so pridelniki njih enotam, kadar morajo reševati kakšne osebne probleme.

Kot vojaki in mornarji, pa se tudi njihove družine doma radi obrnejo na lokalne podružnice R. križa v zadevah tiskaj. Čih se pokojnin, plač, podpor. nih izplačil ter drugih sličnih problemov o katerih potrebujejo pojasnila in informacije.

Pomoč, ki jo nudijo našim vojakom in njihovim svojem v tem pogledu taboriščni direktorji Rdečega križa ter delavci lokalnih postojank te organizacije doma, je najbolj razvidna iz naslednjega slučaja, ki je tipičen. Nekí ameriški vojak tujezemskega izvora je prišel k direktorju Rdečega križa pri njegovi enoti ter mu je pojasnil, da znao njegovi starši zelo malo angleško, radi česar ne morejo razumeti tiskovin, ki so jim bile poslale v svrhu zaprositve pokojnine, ko je bil ubit v boju eden njihovih sinov. Vojak je direktorju Rdečega križa povedal, da njegovi starši zelo potrebujejo pokojnino, do katere so upravičeni, toda ne vedo, kako naj zaprosijo zanjo, ozir. kako naj izpolnijo tiskovino, ki jim je bila poslana.

Zastopnik Rdečega križa, kateremu je vojak objasnili zadevo, je takoj stopil v zvezo s postojanko Rdečega križa v bližini, kjer so živeli vojakovi starši. Rezultat je bil, da je nemudoma odšla k postarnemu paru delavka Rdečega križa, ki jim je pomagala izpolniti potrebne tiskovine.

Ni bilo dolgo in starši padlega vojaka so bili obveščeni, da bodo prejeli pokojnino do konca njih življenja. Mlajši sin je odšel preko morja z zavestjo, da so njegovi postarni starši preskrbeli ter da imajo v Rdečem križu dobrega prijatelja, na katerega se lahko v sili vedno obrnejo.

Ameriški Rdeči Križ.

—O—

SMRTNA KOSA

Biwabik, Minn.

Zopet se oglašam. To pot imam poročati, da se je oglašila smrt pri našem sosedu in pokopala očeta v družini. John Strukel je zapustil ta svet zadnji dan v mesecu aprilu, v 76. letu svoje starosti. Rojen je bil 13. maja v fari Rob, vas Veliki Osohnik, to je blizu Veliki Lašče na Dolenjskem. Prišel je sem, kaj v Biwabik leta 1901 in ostal ves čas tukaj. Delal je po raznih rudnikih, največ pa na Biwabik odprtem rudniku. Zadnjih 15 let ni več delal v rudniku. Ustanovil si je dom in delal počasi na vrtu, dokler je mogel.

Spadal je k KSKJ in je bil čez 40 let član društva sv. Janeza Krstnika, št. 13. Člani so mu izkazali zadnjo čast in ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter ga spremlili ob pogrebu. Da je bil pokojni priljubljen in zelo poznan po okrožju, pričajo številne sv. maše in venci, ki so mu jih rojaki poklonili kot zadnji pozdrav.

S pokojnim Johanom gmo živeli kot najbližji sosedje čez 30 let. O njem lahko rečem, da je bil mož poštenjak. Zvesto se je ravnal po izreku "delaj in moli, svoje varuj, drugo na miru pusti." Ako ga je kdo prosil kakšne pomoči, je bil takoj pripravljen pomagati.

Tukaj zapuščala žena Mary, tri hčere in tri sinove. Dve hčeri sta poročeni na Gilbertu, to sta Mrs. Frank Zgajnar in Mrs. Joseph Mohar; Mrs. Fred Kohler pa je v Bennett, Wis. Sinova Johnny in Frank sta tukaj na Biwabiku, Joey pa je mehanik s mate 1/c pri ameriški mornarici v Norfolk, Va. Zapuščala tudi deset vnukov.

Joey ni bil doma čez dve leti. Kolikokrat se je pokojni John menil o njem: "Samo, da bi še toliko časa živel, da bi še enkrat videl mojega Jožeta!" No, pa želja se mu ni izpolnila. Ravno tisti večer, predno je umrl, so dobili telegram od sina mornarja: "Sem že v U. S. A. Kmalu se vidimo." Brž so mu odgovorili: "Pridi hitro. Oče umira." Pa oče je prejel v Bogu zaspal, predno je bilo sinu mogoče priti. Oh, kako žalostno je bilo videti, ko je sin pokleknil k mrtvemu očetu! Pa časi so zdaj tako resni in žalostni, da človek res mora z nekako trdnjo voljo vse prestati.

Naj še omenim, da je bil pokojni John star naročnik Am. Slovenca in ga je zelo rad prebiral.

Da, tako padajo naši pionirji in naročniki drug za drugim. Skoraj vsi naročniki smo že stari, mladih pa ni, ker naši otroci ne naročajo slovenskih časopisov.

H koncu naj še izrazim globoko sožalje celi Struklovi rodbini. Pokojnemu Johanu pa želim raj nebeski. Počivaj v miru v mirni ameriški zemlji in luč nebeska naj Ti sveti!

Mary Delak.

NADALJEVANJE SPOMINOV

Mt. Olive, Ill.

Današnji moji spomini prihajajo od prijaznega malega mesta Kamnika, ki mi je znano prav tako kakor moj rojstni kraj Komenda. Kot nam zgodovina pove, je bilo nekdanje jezero do Malega grada, ki je nekako središče tega mesta. Vidne so še danes v skalo vdelane "rinke" za pripenjanje čolnov. Tudi polje južno od Kamnika, ki se imenuje Drno-

vo, spričuje o tem, ker je skoraj sam kamen na njivah. Le tako imenovana Šutna je predstavljala tedanji Kamnik. Opis sedanjega mesta žali Bog nsem nikjer videl, akoravno ima tudi sedanje mesto svoje znamenitosti. Na Šutni je lepa dekanijska cerkev, nadalje je v tem mestu lepa frančiškanska cerkev s samostanom. Na Zahlah je podružnica s pokopališčem; v tej cerkvi je Anton Medved novo mašo pel. Višje gori pa je Oljska gora in Kalvarija. Na vzhodni strani ob Kamniški Bistrici je letovišče s kopališčem, nad njim pa se dviga nekaj sto metrov visoka Kriška gora, odkoder je lep razgled po celi Gorenjski. To bi bil površen opis tega mesta.

Kakor vsak kraj, tako ima tudi Kamnik gotove "narodne tradicije", nič manj kakor n. pr. Višnja gora in Žužemberk na Dolenjskem, le da niso znane drugim kakor neposrednim domačinom, ker jih kakšen Jurčič do sedaj še ni opisal. Ena teh krajevskih posebnosti je, da v Kamniku ni varno omeniti močnika, ker so prejšnje čase kamniški dekletom imeli navado preveč nagajati z močnikom. Saj pravi domača pesem:

Sedmero hčerk že mati ima, neznano so lepe, olikane za vsako stvar, francosko govore in zgolj angeljčki so že. Pa svet se čudi in govori, kako da so še vse doma, ker dobro kuhati močnika še angelček ne zna.

Ko so dobili v Kamniku Močnika za župana, so ljudje opustili to zbadljivko za kamniška dekleta, vendar najbrž še vedno ni varno, vprašati za močnik v Kamniku.

Na Šutni pred cerkvijo je imel malo trgovino Smolnikar; navadno so rekli "pri kosmatem." Imel je dolgo in lepo razčesano brado, kot se vidi na sliki sv. Miklavža, v resnici pa je bila bolj podobna zvezdi repatici. Bil je vedno vesel in poln humorja. Imel je razna dobra okrepčila kakor slivovke, brinjevca, zeleničke in "Triglava, pa tudi kranjskih klobasic vedno na razpolago.

O svojih klobasicah je rekel: "Male so, ali dobre so pa!" Neko nedeljo, prav med cerkvenemu službo božjo, se oglašim pri njem. Komaj da mi je postregel s klobasico, zeleničke še natočil ni, pa vstopi policaj Kolman. Vpraša me: "Komendski pot, ali si videl kaj cigarov?" Jaz mu pa odgovorim: "Menda sem jaz tisti cigan." — "Tega ne mislim," pravi, pa gotovo je ravno to mislil, ker je gotovo prišel, da bi Smolnikarja ulovil. Prigrizek je za smel dati, ne pa pijače. Ko je policaj odšel, se je Smolnikar tako smejal, da se je kar ob kolena tolkel. "Dobro si mu odgovoril," je rekel. In večkrat pozneje, kadar sva se na tisti prizor spomnila, sva se smejala na policajev račun. Sedaj ta vrli mož gotovo že počiva v miru.

Od Kamnika vodi deželna cesta proti Kranju med lepim Podgorskim poljem in prijazno vasjo, skoro uro dalje. To pot sem premeril sto in sto krat, ker sem bil poštni pot za Komendo-Kamnik. Imel sem za tovariša nekega vrtnarskega pomočnika iz Kriške graščine; imel je enak posel kakor jaz. Včasih je pridrdral za nama bačon Abfaltern ml. s svojimi lepimi šimeljni in naju pobral. Večkrat naju je vzel na voz tudi znani Kimovčev Janez iz Zaloge, kjer je imel malo trgovino; bil je dobra duša. Ko sva gazila do kolen po snegu, se je pa malokdaj primerilo, da naju je kdo vzel na voz.

Ob koncu Podgorja se prikaže na griču Kriška graščina barona Abfaltern, nekdanjega cesarskega ključarja pod cesarjem Franc Jožefom. Spodaj je vas Križ in prav tu se odpre razgled po Gorenjskem. Na severu se prikažejo prijazne Tujnice, kjer je cerkev z dvema stolpoma, nižje doli je pa lepa komendska cerkev sv. Petra, zopet proti severu je Senturška gora, Sv. Lenart, Sv. Ambrož ob Kriški planini s Krvavcem na vrhu. Nižje doli je Stefanja gora, pod gorami doli v ravnini pa velika cerkljanska fara — na celem Kranjskem ji ni para — s slovečim Velesovom, nekdanjo božjo potjo. Južno je videti Sv. Jošt nad Kranjem in Šmarno goro, na zapadu pa sedi mogočni oče Triglav z večnim snegom, Mangart, Ojstrica in Babji zob. Seveda, ti so vidni le ob lepem vremenu. Zares veličasten razgled gorenjske zemlje, zato moji spomini še vedno uhajajo tja, akoravno teh kratot ne bom več videl.

Kdo izmed nas Gorenjcev se ne spominja ubranega zvoneja o praznikih, z lepim potkanjem komendskih, tunjskih, cerkljanskih, vodiških in šmarnogorskih zvonov? Te lepe zvonove je prva svetovna vojna pokončala v nepopolnjo žalost vsem faranom. Nadomestili so jih nekako z železnimi zvonovi, ki pa še daleč ne pojejo tako kot bronasti. V Komendi jih je bilo pet in so bili vlti leta 1882 v Ljubljani pri Samasi, toraj so doživeli samo 35 let starosti. Nekaj let po vojni so prišli pri nas zbirat za nove zvonove, tudi name je prišla prošnja od župniškega odbora. Poslal sem \$30, to je nekaj nad 7,000 dinarjev, kot dar za mojo ženo, njenega brata in mene, z željo, da bi nam tam zvonili, kadar bodo dobili poročilo o smrti katerega naša treh. Od g. župnika Valentina Bernika sem prejel pismeno zahvalo in uradno obljubo, da bo naši želji ustrezno.

Andrew Maren.

PISMA IZ EVROPE

Poslal John R. Gostisha

XVIII.

Nekaj na Luksemburškem.

28. novembra 1944.

Draga mi Ma in Ata:

Napisal Vama bom par vrstic, ker imam ravno čas in je mirno in radio gletno igra. V takih minutah se mi zdi, kakor da ni nobene vojne, in sem tukaj le na obisku. Pa ni dolgo, ko se spet sliši, kako zagrmí naša velika artilerija, tako da se še naš hotel potrese. Ampak človek se vsega privadi in lahko ostane hladnokrven, čeprav se nedaleč stran grozno vojskujejo.

Včeraj sem srečal veliko vajakov, ki so nazaj iz fronte prišli in imajo zdaj nekaj časa malo oddiha v tej bližini. Se jim takoj vidi na obrazu, da so nekaj poskusili. Niso kakor drugi vojaki ali drugi ljudje, temveč izgledajo zamišljeni, nevoljni, in skoraj kakor bi bili jezni na celi svet. Še zdaj nimajo popolnega počitka, ker njihovi oficirji vedo, da je boljše, da nimajo popolnega počitka, da nimajo preveč časa premišljevati tiste grozne reči, ki so jih videli in prestali. In tako imajo majhne vaje in hodijo na dolge sprehode s svežnji na hrbtu in vsem svojim orožjem. Morda tudi zato izgledajo nevoljni. Težko jim je razumeti, zakaj ne dobijo popolnega počitka vsaj zdaj za nekaj časa, predno bodo morali iti nazaj v peklo. Ampak mislim, da tudi takí upajo, da bo vseh težav kmalu konec, posebno zdaj, ko berejo, da gre boljše na fronti.

Sam pri sebi sem se skoraj malo smejal, ko sem videl, da vsak vojak izmed tistih, ki so bili že na fronti, svoje stvari na hrbtu nosi kakor sam hoče, to je, kakor je najbolj varen ali kakor se mu zdi najbolj udobno. Takrat pa, ko so "ajnikali" in imeli prve vojne vaje v Ameriki, so pa oficirji zmeraj pazili (Daleč na 3. strani)

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Rojakinja umrla

La Salle, Ill. — Dne 7. maja je v bolnišnici umrla Mrs. Rudy Trdin. Pogreb je bil 9. maja. Zapuščta moža in brata. Doma je bila iz vasi Kanderše, fara Vače pri Litiji. — Ant. Strukel.

Padel v Nemčiji

Ely, Minn. — Danes je bila darovana sv. maša za Stefana Skube, ki je bil dne 16. aprila ubit v bitki v Nemčiji, star 28 let. V Chisholmu zapuščta so-progo in tri leta staro hčerko, v Ely pa očeta Freda Skube. Brat Math je v ameriški armadi, brat John pa v Duluthu. Sestra Miss Julia Skube je v Atkins, sestra Mrs. W. Farr pa v Tacoma, Washington. — J. J. P.

Težko ranjena

Ely, Minn. — Težko ranjen na Luzonu je bil Pfc. Louis J. Lesar dne 24. marca, Pfc. Joseph L. Novak pa 27. marca. — J. J. P.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Na dvotedenski dopust je prišel domov k svoji materi Mrs. Agnes Rom njen mlajši sin T. Sgt. Rudy Rom.

500 slovenskih trpinov

Chicago, Ill. — T. Sgt. Anthony Terselich, mlajši sin Mr. John Terselich piše iz Nemčije, da je naletel tam v nekem taborišču na 500 Slovencev, ki so jih bili Nemci imeli tam za delo, blizu tam pa jih je bilo še več, kakor so mu povedali. Vidi se jim, da so stradalí. Ker je moral hitro naprej, ni mogel nabrati in popisati kakšnih osebnih vesti, samo pravi, da so bili nedopovedljivo veseli, ko so naenkrat slišali ameriškega vojaka govoriti slovensko, ker kaj takega niso pričakovali. Tisti, ki je z njimi govoril, imajo sorodnike v Clevelandu, La Salle in Detroitu. Imen ne navaja.

Rojak umrl

Milwaukee, Wis. — Dne 28. aprila pa je po dolgi bolezni preminil znani rojak Ferdinand Klančnik, iz 1039 So. 5th St. Star je bil 58 let ter je v Milwaukee dolga leta vodil gostilno.

Eden padel, drugi ranjen

Milwaukee, Wis. — Družina Peter Delijo je bila obveščena, da je 22. febr. padel v Nemčiji njen sin Pfc. John Delijo, star 24 let in v armadi od lanskega januarja. Na zapadni fronti pa je bil ranjen John Pridiger, ki se nahaja sedaj v bolnišnici v Washingtonu.

Dva dala življenje

Joliet, Ill. — Nadaljna dva v Jolietu rojena slovenska fant sta padla na evropskem bojišču. Prvi, John Škof, star 22 let, je bližnji sorodnik Rev. Pius Petrica (bratranca sin) in Anton Muren, 25 let star. — Škof zapuščta dve sestre in enega brata, Muren zapuščta starše, dve sestre in štiri brate. Te dve žrtvi vojne so št. 16 in 17 in zlate zvezde na službenih zastavah v cerkvi sv. Jožefa v Jolietu.

Mladenec umrl

Barberton, D. — Dne 25. apr. je umrl po štiriletni bolezni Andrew Kranc, star 24 let in edini sin družine Anton Kranc. Poleg očeta zapuščta dve sestri in več drugih sorodnikov.

Smrtna kosa

Chisholm, Minn. — Tukaj je umrl L. Ruparčić, doma iz vasi Retje pri Loškem potoku. Poleg žene, ki je že več let bolna, zapuščta tri sinove, vsi v vojni.

KONSTRUKTIVNO PRIBLIZEVANJE TRAJNEMU MIRU

F. L. I. S. — Common Council.

«Za več mesecev je v teku razpravljanje o načrtih za mednarodno svetovno organizacijo, ki jo nameravajo vzpostaviti Združeni narodi. Ljudje v mnogih deželah razglablja-jo o teh načrtih, ki so bili prvič določeni, čeprav le uvodno, obrisani v takozvanih Dumbarton Oaks predlogih. Več vprašanj, ki niso bila rešena, ko je bila konferenca v Dumbarton Oaks, je prišlo ponovno v pretres tekoni konference na Krimu, ko so se sestali Predsednik Roosevelt, Stalin, in Churchill. Sedaj, ko se vrši konferenca v San Franciscu, se svet ozira na ta sestanek predstavnikov Združenih narodov z nado, da bodo ti uspešno začrtali poslovnicu za predloženo organizacijo miru Združenih narodov. . .

Sedanja vojna je dolgo trajajoča in krvava, uničevanje, ki ga povzroča, je katastrofalno. Ako se hoče civilizacija ohraniti, je očitno, da človeštvo ne bo zmoglo še ene vojne svetovnega obsega. Iz tega vidi-ka je tudi naravno, da se je mnogo pisalo in govorilo o načrtih za bodoči mir in ohrano istega, ter o ustroju, ki bi bil potreben za vzdrževanje miru in za preprečevanje agresivnih vpadov. Manj pa se je pisalo in govorilo o tem, da so potrebni gotovi splošni principi na podlagi katerih bi treba voditi odnose med ljudstvi tako, da bodo grožnje agresivnosti med narodi same odpadle in prenehale biti večno strašilo.

Začetni koraki, ki so bili podzveti z ozirom na vzpostavo organizacije Združenih narodov so pokazali, da so se predstavniki zavezniskih ljudstev zavedali važnosti pozitivnega približevanja trajnemu miru. Posebno zadovoljivo v tej smeri je dejstvo, da dose-danji načrti za nameravano organizacijo za ohrano miru ne izključujejo mnogih konkretnih prizadevanj, ki se že izvajajo na polju mednarodnih ekonomskih in socialnih potreb. Organizacija miru bi te odno-saje še pokrepila, koordinirala in razširila pod okriljem po-sebnega Ekonomskega in So-cialnega Sveta, bi bi bil podre-jen Občnemu zboru. Temeljni cilj tega prizadevanja je ja-sen: Blagostanje človeštva bo imelo prednost ne le pri enem ali pri nekaterih narodih, pač pa pri vseh narodih in sebično povzdigovanje in okoriščenje nekaterih na račun mnogih se bo moralo umakniti novemu naziranju.

Mednarodna delavska orga-nizacija je lep vzgled, ki ka-že, kaj je mogoče doseči po-tom sodelovanja z drugimi na-rodmi. Ta organizacija je bila vzpostavljena istočasno kot Liga Narodov. In od onega ča-sa naprej pa do danes je ne-prestano delovala na tem, da pomaga delavcem širom sveta do boljših delavskih razmer. Spodbudila je delavstvo k a-gitaciji za sprejetje zakonov, ki ščitijo mladoletne, ter regu-lirajo mezde, delovne ure, in omogočajo boljše življenske

razmere za povprečnega de-lavca.

Po sedanjih načrtih za sve-tovno organizacijo bi obstoje-če mednarodne agencije kot je Mednarodna delavska organi-zacija (International Labor Organization) še nadalje delo-vale samostojno, toda bi bile povezane z organizacijo Zdu-ženih narodov potom Ekonom-skega in socialnega sveta.

Z drugimi besedami poveda-no, bi vse sedaj obstoječe med-narodne organizacije, ki vodi-jo bodisi ekonomske ali pa so-cialno-dobrodne in človečan-ske aktivnosti, bile pritegnjene v delokrog Občnega zbora in Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov. V ta delokrog bi torej pripadale organizacije kot ILO., dalje UNRRA in pa Universal Postal Union (svetovna poštna zve-za.) Druge organizacije, ki so bile že predložene, bi vključe-vale Poljedelsko in živežno or-ganizacijo ter Mednarodno bančno in denarno ustanovo za obnovo in finance. Druge slične organizacije, ki bodo še predložene, bodo krile pro-met, kulturo, vzgojo in eko-nomske ureditve, ter sporazu-me.

Trajen mir, če gledamo v bodočnost, bo mogoče zgraditi samo na varni podlagi ekonom-skega in človeškega sode-lovanja med narodi. Na podla-gi skupnega sodelovanja je bi-lo mogoče zgraditi vojni ustroj, ki nam sedaj prinaša zmago, in Združeni narodi so se iz te-ga marsikaj naučili.

Na gospodarskem polju so že na delu večaki, ki proučuje-jo in poročajo o svojih dognanjih glede različnih proble-mov — kot na primer skupi-na, ki tvori mednarodni Odbor-za bombaž in kavčuk. V teku je tudi delo za dosegajo spora-zuma glede propuščanja in iz-menjave vesti in informacij med narodi in deželami. Dela-jo se načrti za odpomoč prede-lom, ki niso neodvisni z ozirom na preživljanje svojega pre-bivalstva ali pridobivanja po-trebnih surovin in rud, itd. — Vzgojna in kulturna obnova je enako predmet konstruktivne-ga načrtnega dela.

Javno mnenje v Ameri, kot tudi v drugih deželah je poka-zalo, da obstoji potreba resne akcije in dela, potom katerega se bodo zopet vzpostavile temeljne pravice človeka in nje-govih civilnih svoboščin po vsem svetu.

Sedanja vojna je strašno po-nižala človekovo dostojanstvo, in javno mnenje je bilo tako podžgano po vsem kar se je dogajalo in se še dogaja, da zahteva gotovo garancijo, da se take strahotnosti ne bodo ponovile. Človeku mora biti zagotovljena njegova temelj-na človeška pravica in najbolj-ši pogoji za začisto človekovih pravic bi bili v mednarodni or-ganizaciji, kakršna je bila za-črtana v Dumbarton Oaks. I-mamo vso pravico upati in pri-čakovati, da bo vzpostavitev trajne organizacije Združenih narodov nudila svetu priliko, da si zgradi trajen mir in var-nost.

MEH ZA SMEH

Letovišar: Tri tedne sem že tu, pa še nisem doživel lepega dne. Pri vas pač ne prestanjo de-žuje.

Gostilničar: O, prosim — po zimi sneži.

«Lučna napeljava vam pa vendarle ne nagaja vedno!» je dejal mož iz elektrarne.

«O, ne, nikakor ne vedno!»

«To sem si mislil. Nagaja

vam vedno samo ob določenih časih, kaj ne?»

«Da, samo potem, ko nasta-ne tema!»

Gospod: Kako vam ugaja naš novi zdravnik?

Gospodična: Strašen človek je! Vse najbolj nesramne in nespodobne pesmi zna.

Gospod: Kako pa to veste. Pa vam jih vendar ni pel ali deklamiral.

Gospodična: Tisto ne, am-pak — žvižga jih.

UMRL V BOJU

Tretji od leve je pokojni znameniti častniški vojni poročevalec Ernie Pyle, priljubljen pri ameriških vojakih peših po celem svetu. Nihče jih ni znal boljše opisovati, nihče jih ni boljše razumel. Tukaj koraka ves blaten in utrujen s marinii 1. divizije v notranjosti otoka Okinawa. Par dni kasneje so Pyle ubile kroglo iz japonske streljnice na majhnem otoku le Jima, blizu Okinawa.

DOMAČA FRONTA

Vojni obvestilni urad, Washington, D. C.

PET ZAHTEV STRICA SAMA

Washington. — Vlada mora prositi svoje državljane te dni, da store naslednje:

Da tudi nadalje pomagajo štediti ladijski prostor in od-pošljejo najmanj tri od petih pisem preko morja z V-pošto.

Da ščitijo uradne črke, ka-tere dobivajo, in gledajo na to, da jih ne bo nihče ukradel ali ponaredil. Glejte, da jih bo-šte dobili sami v svoje lastne roke, a podpisite jih šele, ko jih vnovčite.

Izvežbajte se za važen po-sel, katerega boste mogli izva-jati vedno pozneje s tem, da se pridružite U.S. Cadet-Nurse Corps-u, ako ste od 17 do 35 let stara in ste dokončala High school. Podrobnejše informacije dobite v vsakem bolniš-kem institutu pri superintenden-tu.

Začnite že zdaj kupovati E bonde za 7. vojno posojilo s tem, da si že zdaj prihranite več denarja od svoje plače.

Pomagajte transportirati vo-jake in zaloge v tem, da se vrnete na morje, ako ste po-morščak, podčastnik ali inženirski častnik trgovske mor-narice.

VEŽBANJE VETERANOV

Washington — Vedno več veteranov se pripravlja za in-dustrijske kariere s pomočjo vežbanja — to dokazujejo sta-tistike pri Apprentice-Train-ing Service-u, katere je obja-

vila War Manpower komisija. Ta poročila potrjujejo, da je število veteranov, ki se ja-vljajo za vežbanje, mnogo več-je kot število vseh drugih pro-silcev. Bivši vojaki so se tudi izkazali kot tako zanesljivi in spretni delavci, da vlada s stra-ni delodajalcev veliko povpra-ševanje po njih.

PRODUKCIJA DOMAČIH LEDENIC DOVOLJENA

Washington — War Pro-duction Board naznanja, da bo od 1. julija naprej dovolje-no vsem onim tovarnarjem, ki so prejeli posebno pismo do-voljenje od WPA za izdelavo določenega števila ledenic, za njihovo okrožje, proizvajati ledenice, ki morejo zadostiti vojaškim in civilnim zahtevam obenem. Objavljeno je bilo že, da je bilo izdanih pooblastil za izdelavo 74.000 domačih lede-nic v drugem četrtletju 1945.

BOWLES PROSI ZA SODELOVANJE PRI KONTROLI CEN IN RACIONIRANJA

Washington — «Ko bo zgo-dovina poročala vse o naših na-porih za vzdrževanje cen v tej vojni, bo povedala, da je naj-večje delo izvršil narod sam — na milijone Amerikancev, ki vedo, da je kontrola cen in najemnini potrebna, in ki so radi tega, vsak po svoje, pod-pirali te programe in jih tudi urednili,» je dejal OPA Ad-ministrator Chester Bowles ne-davno na radiu.

MAGDEBURG ZAVZET

Radio fotografija kaže tančne upitvalce z moštvom 30. infantrijske divizije, kako se pomikajo po ulici v mestu Magdeburg v Nemčiji, potom ko so Amerikanci mesto zavzeli. Večina ulice je pokrita s kupi ruševin, ki pričajo, kako grozovito bombardiranje je moralo to mesto prestati.

«Ako popustimo predno bo-mo imeli dovolj blaga da za-dostimo vsem zahtevam, se nam utegne pripetiti ista go-spodarska nesreča kot po za-dnji vojni,» je dejal. «Le, da bi bilo to pot mnogo hujše. Največje nevarnosti leže še vedno pred nami. Tem nevar-nostim bomo kos le, ako bomo v polni meri izvrševali svojo dolžnost v pogledu pravilni-kov cen, kontrole najemnin in racioniranja. Danes, in tudi v mesecih, ki leže pred nami.»

NABIRANJE PAPIRJA

Washington — Med tem ko naraščajo napadi na vseh fron-tah gre vedno več papirja preko morja — kot omoiti in deli naše opreme — in ta papir ne ne vrne več. Radi tega je manj papirja na razpolago za nabiranje v tej deželi, tako da je zdaj treba rešiti vsak posa-mezen kosček papirja, ki ostan-e tu in je dosegljiv onim, ki ga nabirajo. Stari papir nado-mestuje celulozo pri izdelo-vanju novega papirja, tako da je nabiranje starega papirja najboljši odgovor sedanjemu pomanjkanju lesne celuloze. Ameriške papirnice delajo za vojno — nadaljevale pa bodo svoje delo le, ako bomo mi bolje uspehi pri nabiranju sta-rega papirja kot dozdaj.

NE POJDI TE NA POTOVA-NJE — OŠTANITE DOMA

Washington — Oni civili-sti, ki bodo ob letošnjih počit-nicah ostali doma, ne bodo le pomagali preobteženemu voj-nemu prometu, temveč bodo imeli tudi doma mnogo več za-bave, kot bi je mogli najti na potovanju v prepolnih železni-ških vozovih in avtobusih. Ni-kdar v zgodovini naše železni-ce in naši avtobusi še niso nosi-li toliko potnikov. Ker se je končala vojna v Evropi, je pri-čakovati, da bo pritisk na pro-met še večji v pogledu vojaš-kih transportov. Vsa naša transportna sredstva imajo da-nes edino prostora za one, ki pomagajo skrajševati vojno v Aziji in na Pacifiku. Poziva-mo vas torej, da prebijete svo-je počitnice doma, v svoji last-ni občini. Pomagajte si z zaba-vami v svojem domačem okra-ju. Ne pojdite na nobeno poto-vanje!

ČUVAJTE SE NEZGOD V VOJNI

Washington — Naraščajoče število nezgod, katere bi se bi-lo dalo preprečiti, prav zares podaljšuje vojno, ker nam od-vezema na milijone delavnih ur v produkciji industrije in po-ljedelstva, ker nam ubija ali o-nesposobi izrjene delavce in farmarje, uničuje nenadome-stljiv material in opremo, črpa naše zaloge redkega materi-jala za popravila in zapravlja naše delavne sile, obenem pa zahteva nego v naših že zdaj preobteženih bolnišnicah, za-posluje prezahtevne zdravni-ke in bolničarke. Pomagajte zmanjšati število nezgod in bo-dite previdni — v prometu, do-ma, pr delu in na farmi.

POBIJAJTE DRAGINJO

Washington — Nevarnost inflacije, katero povzroča voj-na, je še zmeraj tako velika kot vedno — napor Amerike za pobijanje draginje ne sme-jo prenehati niti za trenotek. Kupujte samo, kar zares po-trebujete. Plačujte samo ma-kimalno cene za vse, kar ku-pite. Vse odveč dolarje pa spravite v War Bonde in druge hranilne institucije.

POSOJILA NA PRVE VKNJIZBE na hiše, ki jih prenavljate, ali na refinanciranje. — Zmerne obresti

KORUNA Savings and Loan Association 2832 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

na to, da je vsak vojak vsako stvar nosil ravno na pravem me-stu in na predpisani način. Zda-j se nobeden ne ozira na to, pa-tudi noben oficir se ne pritožu-je, samo da vojak izgleda spo-soben. To je glavna stvar. Ne-kateri pravijo, da naši vojaki niso boljši kakor pa Nemci, in da mi zmagujemo zato, ker imamo na razpolago zadosti najboljšega orožja itd. Jaz pa mislim, da naši vojaki tudi po svoji sposobnosti prekašajo nemške, ker zdaj so pripravlj-e ni tako z razvitimi mišicami ka-kor tudi z izkušnjami, čeprav se v začetku vojne v 1941 ni ve-delo, kakšno armado nam bo mogoče skupaj spraviti v taki naglici. Povrh vsega tega pa so naši vojaki večinoma bolj izšo-lani in izvežbani kakor nemški vojaki, in to dosti šteje, kadar je vojak sam med vojno. Nem-ški vojak je predvsem izvežban izpolnjevati "orders", kar mu oficir ukaže narediti, in je po-tem skoraj izgubljen, ko pride čas, da je v boju kje sam zase. Tudi slišim, da jih je v nemški armadi malo, ki si lahko izbe-rejo, kar bi radi delali. V naši armadi pa so vojaki razpredel-jeni po izkušnji in potem vsak izvežban v tistem poslu, v ka-terem je najbolj pripraven.

Zadnje nedeljo sem bil tu-kaj v tem majhnem farmar-skem mestu v cerkvi. Cerkev je bila polna, ker je mnogo ljudi tukaj, ki so bili premeščeni sem iz drugih mest, malo stran od tukaj, na nemški meji. Župnik nam je prebral evangelij v an-gleščini in nam je rekel, naj vsak vojak stoji, dokler on be-re. Potem nam je malo pridige napravil v angleščini, naj čed-no živimo, da bomo izpolnjeva-li našo dolžnost napram tistim dragim, ki smo se od njih doma poslovili. Malo težko mu gre angleščina, vendar nam pa še precej dobro pridiguje, Ameri-kanci pa se tudi iz svoje strani zmeraj dobro izkažejo in pre-cej namečejo v nabiralno pu-šičo.

Ma pravite, da se Vam čim-dalje več sivih las prikazuje na glavi, ker čas gre hitro naprej. To naj Vas ne skrbi, saj Vas bomo vsi ravno tako radi imeli, in mislim, da ne boste nič manj lepo izgledali, ker se Vam bo-

do sivi lasje še prilagali.

Ali Ata še kaj igrajo na har-monike? Včasih zdaj tukaj po-slušam nemške programe na radiu in slišim ravno tiste ne-peve, kakor so jih ata doma igrali kakšenkrat na nedeljo popoldan. Ja, ata, ste res še do-bro nabrali za tiste, ki so bili oškodovani v Clevelandu.

Pravite, da sem zelo daleč in morda mi je tako zmešana pot, da še ne bom znal domov priti. Samo, ko bi imel priliko, pa bi videli, kako hitro bi našel pot domov!

Zdaj ne grem dosti ven zve-čer, ker tukaj je nevarno in te lahko še naš vojak ustrelji, če si zunaj čez gotovo uro. In tako sedimo vsi v neki veliki sobi, kjer je peč in gorko. Beremo časopise in revije, poslušamo radio, pišemo, ta ali oni se pa še kakšnega jezika uči, kakor se n. pr. jaz zdaj učim nemšči-ne.

Tudi mi imamo tukaj včasih zelje, ki ga dobimo na poti na domu katerega, ki se je moral preseliti, ko je vojska sem pri-šla. Je dosti domov in farm praznih, in orodje vse kar stoji tukaj in tam in čaka, da bo pri-šel gospodar in njegova druž-i-na nazaj. Repa mi pa res diši, posebno če je z ocvirki zabelje-na, ampak tega ne rečem zato, da bi mi je takoj poskusili ma-lo poslati po pošti za kakšen "surprise". Bi preveč dišalo.

Zdaj pa z Bogom. Vam vo-ščim vesele Božične praznike in srečno Novo leto. — Vaš sin Janez.

PRODAM

3-stanovanjsko zidano hišo po 4 sobe; centralna kurjava. Nahaja se na Harding Ave. in 22 cesti. Cena je \$9,000;

2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Na-haja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950;

Za pojasnila se obrnite na ANTON JORDAŇ 3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Lawndale 2000.

«Amer. Slovenec» je vez, ki družji ameriške Slovence od obale do obale.

POT ROAST WITH TOMATO GRAVY

The less expensive cuts of meat—which today are easier to get than choice cuts—may be the basis of attractive, flavorful menus.

In this recipe for Pot Roast with Tomato Gravy, preliminary browning in bottled salad oil and long cooking over a slow fire bring out the full meat flavor of an inexpensive blade roast. Tomato juice adds its own zestful flavor to this economical roast. It is wise to purchase tomato juice in the large-size bottle, for in addition to its importance as a beverage, it has countless uses in cooking.

The following recipe will provide at least 6-8 servings:

4 to 5 pound blade pot roasts	2 teaspoons salt
4 tablespoons bottled salad oil	¼ teaspoon pepper
1 clove garlic, if desired	2½ cups bottled tomato juice
½ tablespoon marjoram or thyme	4 tablespoons flour
½ cup vinegar	Small onions
1 cup water	Small carrots

Brown pot roast in hot salad oil. Add garlic, marjoram or thyme, vine-gar, one-half cup of the water, salt and pepper. Cover tightly and simmer for about two hours. Add tomato juice and continue simmering for one hour longer or until tender. Onions and carrots may be cooked separately or added to pot roast about 30 minutes before meat is done. Arrange meat and vegetables on a hot platter. Remove garlic, if used. Make a paste of the four tablespoons of flour and the remaining half cup of water. Stir into liquid in pan and cook until thick and smooth.

OGLASI V "AMER. SLOVENCU"
IMAJO VEDNO USPEH.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Mama pa se nasmehlja ter dostavi: "To bi bilo prelepo!" in voz oddrda.

V sprejemnici čakajo vsi graščaki iz okolice in gospod dvorni svetnik. Rožamarija se bo morala naslednje navaditi naslova 'presvetla'! — To ji nikakor ni povšeči. K sreči jo nazivlje gospod samostanski pridigar, ki je pri mizi njen sosed, še kot dosihdob z Rožamarijo in ne s presvetlo. Harro je poleg kneginje. Le tu pa tam ujame Rožamarija preko široke mize kako besedo kakor: Pariz... utrujena je... mnogo je doživela danes in dan je dolg... Ko Harro zazre čez mizo njene zlate lase, si misli: "Vendarle je dobro, da je danes vse to pri kraju. — Slovo... to je nekaj strahovitega! Najbolje je, če se od Rožamarije brž in pred vsemi ljudmi poslovim. K vragu z vso čustvenostjo! Ako bi bil sam z gospo Hardenstein in z otrokom, ne vem, kako bi to prestal!... Že ta vprašanja sama na sebi!..."

In Harro nadaljuje svoj razgovor s kneginjo:

"Zares, presvetla, Versailles je krasna puščava, izredno melanholična, posebno ob deževnih dneh... Velika opera... zamenjumem jo vselej s cerkvijo svete Magdalene... Toda ali ni bila morda to borza?..."

"Vi že danes drugič zamenjujete cerkev svete Magdalene z nečim drugim," se namrdne kneginja. "Misli vam ne uhajajo v Pariz!"

Na srečo je tudi ta obed pri kraju. Le še skodelico črne kave!... Nato se vsi posloje in Harro je prepričan, da mu bo zdaj le potreba izreči svoje prijazne želje... Toda že ga je prijel za roko knez ter ga nagovoril:

"Sonce tako prijetno sije! Pravi pomladni dan je! Pojdimo malo okoli gradu ali morebiti na sončno stran graščine. Razveselite nas še danes, saj vas odslej delj časa ne bomo videli."

Harro se molče prikloni. Akoravno je bila kneginja še prej trdila, da je sila utrujena, je vendar v hipu znova oživila in si tudi zaželela pomladnega sonca. Harro gre v spremstvu kneginje, knez pa vodi za roko svojo mlado hčer.

"Moram danes za trenutek še imeti pri sebi svojega velikega otroka," je rekel knez Rožamariji.

Kmalu korakajo po poti, čez katero se sklanjajo v loku še gole vrtnice. V dolini blesti modra reka in nad gozdnatimi vrhovi že plava rožnato-vijoličast nadih, glasnik mladega listja. Kneginja se giblje s šumečo vlečko po zlatoobsljanem prodeju in se ščiti s svojo pahljačo proti pomladnim sončnim žarkom, da ji ne pokvarijo nežne polti. Oddaleč odmeva njen smeh.

"Rožamarija, kako si vendar molčeca! Te je svečanost toliko utrudila?"

"Da, oče! In postalo mi je tako tesno pri srcu. Vse kaže, da bom morala odslej pobirati najtežje kamnje. Če bom to le zmogla!..."

"Toda otrok! Mar te je gospod samostanski pridigar tako zelo zadel v srce?"

"Ta mi je srce le olajšal! Toda glej, oče! Harro danes odhaja in ne morem niti besedice več z njim govoriti. Ali ne opaziš na njegovem hrbtu, kako se hujuje? Na njegovi roki, katero vedno zapira in odpira, vidiš, takole — kot bi hotel kaj zmečkati. Harro zmeraj tako dela, kadar je nevoljen!"

Knez je danes izredno dobre volje ter se pritajeno nasmeje. Razgovor o Parizu torej Thorsteincu ne ugaja posebno! — Malčica bo to že vedela! Nato reče veselo:

Rožamarija, sprehajaj se še enkrat v žaru pomladnega sonca s svojim starim prijateljem. Je čisto prav tako, saj se poslavljaj od svoje otroške dobe. Jaz bom pa šel malo z mamo!"

In hipoma je mesto kneginje v rahli sen-

ci trsja, ki se je ob toplem, od sonca obžarjenem zidu zgrinjalo v hodnik in kjer je plaval lahen vonj vijolic, stopala s Harrom Rožamarija. — Spočetka oba molčita. Toda trenutki so predragoceni. —

Kar izpregovori prva Rožamarija:

"Ti si tudi bil v cerkvi, Harro? Ali si poslušal gospoda samostanskega pridigarja?"

"Sem ga sicer poslušal, toda nisem vsega slišal. Dozdeval se mi je prečloveški."

"Kakšen bi pa sicer naj bil?"

"On bi na primer mogel biti bolj duhoven!"

"Po tvojem naglasu sodim, da s tem ne misliš nič lepega, Harro!"

"Ne morem nič za to! Moja flavta ni namazana!"

"Harro, bila sem danes srečna, ko se je prikazalo sonce. Sanjala sem nočjo o Gize-li. V spanju je še doslej nisem videla. — Hodila sem po nebeškem travniku, ki je bil lep zelen in poln zvezdnice. Gize-la se mi je smehljala. Stopala je z golimi, neizrečeno lepimi nogami k nekemu studentu, ki je izviral izpod temnih, mahasto zelenih kamnov in se je stekal v majhno, okroglo jezero. Dvignila je svojo obleko in je stopila v studenec, da so se njegovi čisti valčki valili prek njenih nog. Vprašala sem jo: 'Čemu to delaš?' In mi je odgovorila: 'Hodila sem vendar po tolikih iglah, velikih in majhnih mečih in po žarečem železu.' 'O ti revica! Ali si bila primorana to storiti?' 'To ni najhuje, mnogo huje je, ako rob ni čist.' Pri teh besedah se je pripognila in je vzela rob svoje obleke, ki je bil bel kot svetel poletni oblaček ter ga je oprala. Jaz sem ji rekla: 'Saj je vendar bel!' Ona pa je odgovorila: 'Od solz, od od solz!' Nato je stegnila svojo roko proti meni ter me je vprašala: 'Kje je pa Harro?' Vsa prestrašena sem se ozrla, a te nisem videla nikjer. 'Niso ga spustili noter,' sem ji odgovorila. Pri tem sem padla na tla ter sem presunljivo jokala. Zdajci je pristopila k meni, je sedla na ozaro, položila mojo glavo na svoja kolena in božala moje lase, rekoča: 'Od solz, od solz!' In na mah sem se znašla v nekem prepadu, kjer so bile visoke, črne pečine. Tu je tekel črn potok in veter je vzdihoval. Čula sem še vedno Gize-lin klic — 'od solz'. — Morda je pa to bil glas potoka? In mislila sem si, da je gotovo potok solz. Koliko solz je že teklo — in vetrovi vzdihujejo radi tega. In vedno sem iskala izhoda ter sem si želela nazaj na travnik. Toda brez tebe nisem mogla najti tja. Pri tem pa sem še morala na to misliti, če še znam pesmi za birmški pouk. Iskala sem jih v spominu. Daj jim vsem, ki hrepene...! Zdajci sem dobila sunek in bilo mi je, kot bi me obdajali žarki veselja. V tem trenutku sem se zbudila."

Na splošno zgleda, da se bo začel zdaj obroč okrog Japonske stiskati, dokler jo ne bo zadavil, kakor je zadavil v Evropi Nemčijo.

500 BOMBNIKOV RAZBIJA NAGOYO; KITAJCI PRIŠLI DO MORJA; DRUGE VESTI (Nadaljevanje s I. strani)

končasta potem pa gresta nazaj dva repka na vsaki strani. Svet je hribovit in nudi kritje pri obrambi. Japonska mornarica je skušala v soboto in nedeljo izkrcati ojačenja v zaledju pri Machinato, kar so pa ameriški marini odbili in preprečili. V bojih je sodelovala tudi ameriška mornarica, ki stalno obstreljuje japonske pozicije ob obrežjih.

Chungking, Kitajska. — Kitajske čete so v nedeljo osvojile pomembno pristanišče Foochow, ki leži ob obrežju v pasu, ki so ga Japonci zasedli še pred leti. S tem so Kitajci prišli do morja in če bodo to luko sposobni obdržati pomeni to morskobno zvezo z ameriški silami v kitajskem morju. Foochow je oddaljen od otoka Okinawa okrog 540 milj. Od otoka Formosa pa le nekaj nad 100 milj.

Živahna gibanja je opaziti med angleško vojsko v Burmi, ki je zadnje tedne izvajala več važnih uspehov. Japonci so Angleži potisnili daleč proti jugu in v notranjost in zdaj pripravljajo vpad v Thailandijo in na to v Indokino. Avstralski so postali aktivni na obrežjih Nove Gvineje, kjer se še vedno nahajajo japonski ostanki.

Na splošno zgleda, da se bo začel zdaj obroč okrog Japonske stiskati, dokler jo ne bo zadavil, kakor je zadavil v Evropi Nemčijo.

CLANICAM DR. MARIJA POMAGAJ ŠT. 78 KSKJ Chicago, Ill.

Članicam se naznanja, da se bodo redne mesečne seje vršile sedaj v poletnem času, od meseca maja do oktobra, vsak tretji četrtek v mesecu. Toliko na znanje članicam, ki jih ne vidimo na sejah.

Naše majniško romanje bo letos 20. maja. O tem boste zve dele več na seji. Mogoče bomo imeli bus kakor lansko leto. Pridite gotovo na sejo, ker imamo še nekaj drugega rešiti na tej seji. Tako vabimo tudi vse druge, kdor se hoče nam pridružiti. Vsak se ima zahvaliti za milosti, ki smo jih prejeli.

S pozdravom K. Pichman, preds.

Iščemo Hrvatico

Neka velika banka v Chicagu bi rada dobila za uradno delo hrvatsko ženo ali dekle, ki zna dobro angleško in hrvatsko. Prednost ima tista, ki ji je dobro znana hrvatska dežela in ima dobre zveze v tukajšnji hrvatski naselbini. Privlačna služba za pravo osebo. Katera se bo priglasila, naj piše v angleščini na naš list, pod šifro "Chicago Bank".

Pomagajte Ameriki do zmage! Kupujte zvezne vojne bonde!

Treba ŠEST večjih STOPNIC

da se da telefonsko postrežbo še ENI nadaljni družini

Za INŠTALACIJO in zvezo vašega telefona moramo imeti: (1) telefonski instrument, (2) žico za zvezo od hiše do kabla.

(3) posamezno dvojico žice v kablu, (4) glavni kabel do centralnega urada, (5) tam pa vmesne naprave, (6) premikalnico za doseg vsakega telefona.

Ni lahko za nas pri Illinois Bell, da prosimo za čakanje za telefonsko postrežbo, ampak, saj veste, vsa praktična opravila zdaj na vojnih dolžnostih. Mi smo vam hvaležni za vašo potrpežljivost in razumevanje.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popravevali. Zdaj je besednjak na razpolago.

STANE S POSTNINO \$5.00

kar je poslati s naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

V Nemčiji je nad 10 milijonov tujih "delavcev", sužnjev pač, katere so Nemci prignali iz vseh podjarmljenih držav. Da vsak želi iti domu, je naravno, da si je Eisenhower apeliral na delavce, da vsaj na kmetih naj ostanejo in pomagajo pri prehrani. Delavci v tovarnah, ki so razdejane, morajo nekam. Tudi jesti morajo. Oogaja se, da si sami poiščejo nekaj za pod zobe. Ni jim za meriti. Nemci se že pritožujejo, da ti delavci — kradejo. Glej, glej... ko so pa Nemci kradli, je bilo vse mirno. In "Life" poroča, da imajo Nemci vse kleti natrpene z živili!

Značilno je tudi, da gre vse to "ropanje" na račun — Rusov. Rusi baje kradejo in vsak tak "tat" je Rus! In zavezniki morajo Nemcem dati jesti, zahtevajo ti Nemci, če ne, bo Nemčija postala komunistična, in pred komunistom imajo tudi zavezniki precej strahu. Morda bodo tudi Nemci dobro živeli, saj so zavezniki dobrega srca, malo omejeni tudi pri jamranju, kakor je v navadi tudi med prebrisanimi Lahi. "Dolce far niente", to je znano med Lahi, Nemci se bodo vsedli v senco, jamrali in jedli.

Glej jih — no — te komuniste v Moskvi! Morda se jutri odpravijo še na kako romanje! V kake vernike se niso izpremenili, to stoji, ampak na stran pravoslavja so se nagnili, ako ni vse le hinavska in oportunistična žayba, in če pravoslavni krogi niso zlezli le iz oportunistična pod boljševisko streho. Vidim: "The tremendous encouragement given by Marshal Stalin to the newly formed Orthodox Church alignments in the Balkans has attracted considerable attention. It bears every mark of an attempt at a religious conquest of those countries, in the interests of Russian politics or Russian nationalism."

O ruski politiki na Balkanu je težko soditi, ker se še ne ve, kakšna bo ta politika, ampak če ima naslanjanje na pravoslavje nekaj vpliva na narodno zavednost med balkanskimi Slovani, bi ta "ruski nacionalizem" ne bil ravno slaba roba, ko pristno slovanskega mišljenja hudo primanjkuje, in je plemenskega mišljenja le preveč. Dozdaj je veljalo: plemo zoper plemo, veljati pa mora odsihmal: slovansko plemo, ob slovanskem plemenu! Slovani morajo postati moč, vse drugo se že polagoma uravnava in pogladi.

Slovanski kongresi. Že prej so bili, prvi menda že l. 1848 v Prahi. Izgledalo je, kakor bi se zbralo nekaj prsmukov, tudi bolj pri zaprtih vratih je moralo biti in panslavistična ideja je bila najmanj hudo sanjava, morda celo zgrešena, v kolikor se je vezala s pravoslavljem. Avstrija je gledala z jastrebovimi očmi, še bolj Ogrska, vobče pa je veljalo tudi med Slovani: sanjava prsmodarija. Se pred letom dni so rekli tu v Ameriki, da koga luna trka, ako je nekaj omenil o panslavizmu. Ko je bil Hitler še ves le hrust, so tuji, ne slovanski krogi, govorili o neki panslavistični ideji, ker se jim je zdela ideja koristna, ko jim je radi hrustovskega Hitlerja voda v grla tekla. Zdaj je hrust Hitler skoroda pri koncu, in med tistimi krogi o panslavizmu kot nekaki vojni sili ni več duha ne sluha. Panslavizem brez — Slovanov je bil to.

Ampak tam v Moskvi se je pojavil slovanski kongres, drugi tudi. Smenti prsmojeni. Eni

so rekli: bežte, bežte... slovanska Rusija... sanje. Drugi so dejali: komunistična juha in godla. Med tem pa je rastla vojaška sila Moskve, in polagoma so le celo neki Slovani začeli gledati v Moskvo, zdaj je njih število narastlo, ko je prišlo do tega, da ves svet prisluškuje, kaj utegne tista Moskva reči v ti in oni svetovni zadevi, in kaj poreče v slovanskih zadevah. Prišlo je, celo na pomoč so klicali, zdaj jim slovanska ideja in panslavizem nekaj ni po volji. Iz zujorečega potočka je nastala skoroda reka, pravcati veletok! Bomo videli, kako bo jutri.

Te dni je bil vseslovanski kongres v Zofiji, toraj na bolgarskih tleh, in dozdaj so bili Bolgari le Bolgari in še hudo na mongolsko stran so se nagibali. In zastopani so bili vsi Slovani, še nekaj Poljakov je bilo, dasi le pro-Moskvo Poles, kakor vidim. Komunistična godla zopet, izgleda. Počakajmo. Ampak nekaj zelo važnega se je v Zofiji dogodilo. Nekdo vgrizne v kiselo jabolko: "At this congress the head of the Orthodox Church in Bulgaria, the Exarch Stephen I, proposed a resolution making the Russian language the obligatory language for intercourse and official purposes of all Slavs!" Nezaslišano, bi rekel. Pisec se je očitno malo ustrašil, ker pomiruje: "The motion was carried 'unanimously', in the pleasant way that Moscow-inspired motions usually are." Toraj moskovska in komunistična žayba. Hm? Judovski list "Aufbau" v New Yorku pravi: "With this linguistic victory by the Russians the first step has been made toward an all-Slavic federation under the auspices of the Kremlin."

Kaj porečete? Strašno hudo ali strašno veselo?

HIŠA NAPRODAJ

Proda se na hitro tistemu, ki največ ponudi, prenovljena zidana hiša, 4 stanovanja po 4 sobe, "kitchen cabinets". Najemina donosa 55 dolarjev na mesec. Lastnik John Jaugilas, 2036 W. 22nd Place, Chicago, Ill., II. nadstr. spredaj. 2x

Michael Trunko in Sinovi

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

Pleskarji in popraviljači ometa in sten.

2114 W. 23rd Place, Chicago

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako ples-Slovenec priliko in da vprašate nas, če daste potem delo tudi drugarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot nas za cene. Nobene zamere od gam. Za pleskarska dela jamčimo.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK in KIRURG

Urad: 1901 West Cermak Road CHICAGO

Telefon Canal 4918

Residenčni tel.: La Grange 3968

1-3 in 7-8 P.M. razen ob sreдах

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave. Telefon Canal 0523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 6:30 zvečer. Ob sreдах od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.